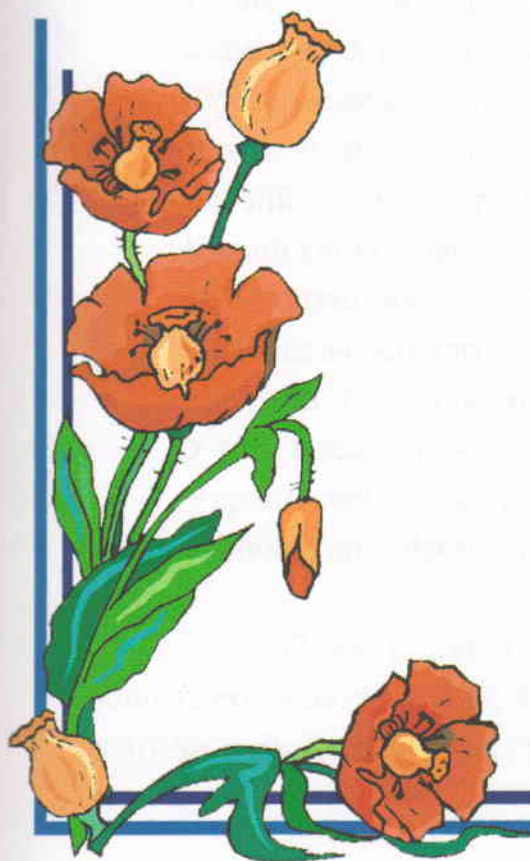

Сенкевичівська загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів

Година спілкування з елементами тренінгу

Вчимося бути толерантними

Підготувала вихователь

Гонтарук О.В.

Діти сьогодні ми зібралися поговорити про толерантність, навчитися поводитись толерантно. Але спочатку давайте представимося. Проведемо презентацію «Коло ввічливості».

Тема нашого заходу «Вчимося бути толерантними». Толерантність... Не всім це слово може бути знайоме, і на перший погляд воно звучить зовсім не зрозуміло. Але зміст, який це слово несе, дуже важливий для існування і розвитку всього людства.

Отже, ми з вами повинні розібратись, що означає це поняття? Чи завжди ми в житті толерантні до інших людей? Які якості має толерантна людина як їх в собі виховати? На ці та багато інших запитань нам доведеться сьогодні відповісти.

Вам було дано завдання поцікавитись і підготувати матеріал по нашій темі у шкільній бібліотеці.

Поняття толерантності зустрічається ще у 18 столітті. У своєму «Трактаті про віротерпимість» відомий французький філософ Вольтер писав, що «божевілля є переконання, що всі люди повинні думати однаково про певні предмети».

Розуміння толерантності у різних народів є неоднакове, оскільки залежить від історичного досвіду народів:

- Іспанською мовою слово толерантність означає здатність визнавати відмінність ідеї інших людей.
- Французькою – відношення, при якому допустиме те, що інші можуть мислити, або діяти інакше, ніж сам.
- Англійською - готовність бути терплячим.
- Китайською мовою – дозволяти, приймати, бути по відношенню до інших великодушним.
- Арабською мовою – прощення, м'якість, милосердя, співучасть, терпіння, відкрита душа для інших.
- У персидському – це готовність до примирення.
- Українською мовою – здатність терпіти щось або когось, бути стриманим, стійким, сприймати людей такими, якими вони є і взаємодіяти з ними.

Отже, поняття толерантності є синонімом слова терпимість, саме так воно звучить латинською. Толерантність людей є найважливішою умовою миру і злагоди в сім'ї, колективі, суспільстві. А на підтвердження цього послухайте притчу.

Помирає водному поселенні старий аксакал.

Прийшли до нього люди прощатися, та й говорять: «Скажи нам, мудрий, старий аксакале, як вдалося тобі створити такий порядок у сім'ї, що усі сини і невістки, дочки і зяті жили разом у мирі і злагоді. Не може вже говорити старий. Подають йому папір і олівець і він довго пише. І коли випадає з рук вмираючого аркуш, дуже здивувалися усі – там сто разів було написано одне слово. Не здогадуєтесь яке? Сто разів було написане слово терпимість

Але розділення людей на толерантних і не толерантних є умовним. Кожна людина у своєму житті здійснює як толерантні, так і не толерантні вчинки.

А здатність поводитись толерантно може стати особливою рисою, і таким чином допоможе забезпечити успіх у спілкуванні. А якою на вашу думку повинна бути толерантна людина.

Толерантні люди більше знають про свої недоліки і переваги. Вони критично відносяться до себе і не бажають у всіх бідах звинувачувати інших. Вони не перекладають відповідальність на інших.

Толерантні люди не поділяють світ на два кольори: чорний, білий. Вони не акцентують увагу на різниці між «своїм» і «чужим».

Відчуття гумору і здатність посміятися над собою – особлива риса толерантної людини.

Отже, толерантна особа знає і правильно оцінює себе. Її добре відношення до себе співіснує з позитивним і добродушним відношенням до оточуючих.

Насправді кожна людина неповторна. Світ тому і цікавий, що всі ми різні.

Уривок сценки.

Одного вечора сиділи надворі бабуса Настя і її онучка Катруся. Оскільки легенду розповіла бабуса...

Жила на світі дівчинка на ім'я Любов. Тяжко було їй жити без подружки. Ось і звернулась вона до мудрого старця.

- Допоможи мені, о мудрійший, вибрати подругу, щоб я могла з нею дружити все життя.
- Приходь до мене завтра вранці коли перші пташки заспівають і роса ще не просохне...

Вранці, коли ясне сонце освітило землю, прийшла Любов у вказане місце до трьох сосен, що стояли на краю лісу... Прийшла і бачить стоять біля сосен дівчатка одна другої гарніша.

- Ось вибирай – сказав мудрець – одну звать Радість, другу – Печаль, третю – Краса, а четверту – Терпимість.
- Всі вони прекрасні, не знаю кого і обрати...
- Вони дійсно всі гарні і в житті ти не раз зустрінешся з ними, - сказав мудрець, - але вибери лише одну із них і вона буде тобі подругою на все життя.

Замислилась Любов, підійшла до однієї із них і простягнула їй руку.

- Діти як ви думаєте кого обрала Любов за подругу?
- Здогадались? Звичайно Терпимість.

Ви у класі кожен маєте друга, або подругу. І зараз ми будемо складати таблицю я і мій друг.

Діти заповнюють таблицю.

А тепер дайте відповіді на такі запитання.

- Яких рис характеру виявилось більше?
- Чи заважають вашому спілкуванню відмінні риси характеру? Якщо так, то які? Якщо ні, то чому?
- Чи цікаво вам було б разом якби у вас були б однакові риси характеру?

Іноді риси характеру товариша нас дратують, іноді навпаки допомагають прийняти правильне рішення. І незважаючи на відмінності у характерах ви є друзями, вам цікаво разом. Тому ж терпимість потрібно проявляти до всіх, адже толерантність це і є прояв поваги до інших людей, вміння жити з іншими людьми.

Давайте перевіримо чи терпимі ви, чи потрібно вам працювати над вихованням в собі цієї якості. Для цього проведемо невеличкий тест. З поданих зразків виберіть твердження, що відповідають вашій поведінці.

1. Ти не погоджуєшся з товаришем...

а)ти все ж таки слухаєш його;

б)ти перериваєш і не даєш висловитись йому;

2. У класі ти вже відповів...

а)ти даєш можливість відповісти іншим;

б)ти хочеш відповісти ще;

3. Товариш зрадив тебе...

а)ти намагаєшся з ним порозумітись;

б)ти помстишся йому;

4. Твій товариш впав із стільця...

а)ти допоможеш йому підвестись;

б)чи разом з усіма будеш висміювати його;

Якщо у всіх випадках ви обрали твердження (а), то ви терпима людина.

Давайте трішки відпочинемо

Хто народився взимку і восени, встаньте і поміняйтеся місцями.

Хто народився влітку і весною, встаньте і поміняйтеся місцями.

А зараз послухайте одну історію.

Подумайте, слухаючи оповідання, як почувається людина, маючи якісь вади.

Далеко, далеко у космічному просторі є планета, така ж, як і Земля. Люди, що живуть на цій планеті, є такими ж, як і ми, за винятком того, що в них лише одне око. Але воно особливе. Ним вони можуть бачити в темряві, дивитись безмежну далечінь, бачити крізь стіни. Та якось у однієї жінки народилось дивне дитя: воно мало двоє очей. Його батьки були дуже засмучені.

Проте хлопчик ріс щасливий. Батьки любили його, милувалися ним. Але їх непокоїло, що він був такий незвичайний. Вони показували його багатьом лікарям, але ті тільки хитали головами і говорили: «нічого не можемо зробити».

Коли хлопчик підростав він мав щоразу більше проблем. Оскільки він не міг бачити в темряві, то змушений був носити з собою якесь джерело світла. Коли

він пішов до школи, то не зміг читати так добре, як інші діти. Учителі musiли надавати йому спеціальну допомогу. Хлопчик не бачив на великі відстані, тому потребував спеціального телескопа, щоб бачити інші планети. Інколи він вертаючись із школи відчував себе дуже самотнім. «Інші бачать предмети, яких я не можу бачити, - думав він, - я мушу навчитись бачити те, що не бачать вони».

І одного чудового дня він помітив, що дійсно може бачити те, чого не бачать інші. На відміну від усіх він бачив увесь світ у кольорі. Оразу після того відкриття він вивів батьків на вулицю і розповів про те, що бачив, дуже

здивувавши їх тим. Його друзі теж були здивовані. Він розповідав їм чудові історії вживаючи слова, які вони ніколи до цього не чули, як-то: червоний, жовтий, оранжевий...говорив про зелені дерева і пурпурові квіти. Кожен хотів знати якими він бачить речі. Хлопчик розповідав дивні історії, про глибокі сині моря, піняві хвилі з білими гребенями. Дітям подобались оповідання про дивних драконів, особливо коли він описував їхню лискучу шкіру, очі, гарячий подих.

Одного разу він зустрів дівчину. Вони покохали одне одного. Вона не мала нічого проти того, що він не схожий на інших. Тоді він зрозумів, що йому це також байдуже. Хлопець став дуже відомим. Люди з усієї планети приходили, щоб послухати його. У молодого подружжя народився син. Дитина була такою, як і всі на планеті, і мала одне око.

Запитання для обговорення.

- Як почувається людина маючи двоє очей в той час, коли всі інші мали одне?
- Які труднощі виникали у хлопця з двома очима?
- Якої особливої уваги потребують діти з обмеженими можливостями?
- Коли б така дитина навчалась у нашому класі, як би ви до неї ставились?

Ми всі різні, але потрібно бути терпимими одне до одного, тобто толерантними. А чи означає толерантність терпимість до всього? Хіба можна терпіти, коли хтось затіває бійку, ображає інших? Саме тут існує межа. Ми маємо багато прав, але не маємо права порушувати права інших. Американський філософ Е. Емерсон сказав «моя свобода розмахувати руками закінчується там, де починається ніс мого сусіда».

А зараз, будь-ласка, із слів, що є на дошці складіть вислови: « Я маю право на повагу і терпимість з боку оточуючих». «Оточуючі мають право на повагу і терпимість з мого боку».

Народна мудрість твердить «Віднося до інших так, як хочеш щоб вони відносились до тебе». Можливо хтось із вас пригадає прислів'я , якими можна охарактеризувати толерантну людину.

- Добре слово людині, що дощ в посуху;
- Шануй людей і тебе шануватимуть;
- Слова щирого вітання дорожчі за частування;
- Будь – яка людина коваль свого щастя;
- Ласкаве слово, як весняне сонце;
- Вітер рушить гори, а слово дружбу;

- Добрим словом мур проб'єш, а лихим у двері не увійдеш;
- Тепле слово у мороз зігріє;
- Робиш добро – не кайся, робиш зло – зла сподівайся;
- Якщо ти сам - думай про свої помилки, якщо ти в товаристві – мовчи про помилки інших;
- Мале зле слово велику образу творить.

Під час нашого відпочинку ми об'єдналися у групи «зима – літо» «весна – осінь», кожна група отримує завдання.

Перша група записує якомога більше слів- синонімів до слова толерантність.

Друга група складає асоціативний ряд на слово толерантність.

Пояснити значення словосполучення.

А щоб вам краще думалось я увімкну музику. Адже, спокійна мелодія та добра пісня теж може спонукати людей до добрих вчинків.

Сьогодні ми з вами замислилися над тим, що таке толерантність? Як нам зробити наше життя кращим.

Ми живемо серед людей і повинні доброзичливіше ставитись одне до одного. Треба навчитись рахуватись з думками і вчинками інших, уміти зрозуміти людину і вибачити її при потребі. А для цього необхідно викоренити із своїх сердець зверхність, байдужість, упередженість, черствість. І тоді вас – щирих, добрих, сердечних – будуть усі любити і поважати і тоді світ стане кращим.

Давайте ваші висновки об'єднаємо у правила, за якими можна навчитись і навчити толерантності.

1. Не забувайте, що всі люди різні, але всі вони рівні;
2. Цінуйте один одного;
3. Не поспішайте гніватись на людей, або засуджувати їх;
4. Пам'ятайте тільки хороше;
5. Старайтесь зрозуміти людину розібратись у конкретному випадку;
6. Не поспішайте сказати грубе слово;
7. Поважайте почуття людей, не ображайте їх;
8. Не заставляйте всіх думати однаково, тобто не нав'язуйте власних думок.
9. Не роби іншому того, чого не бажаєш для себе.

Німецький поет Гетте сказав: «Перед великим розумом я схиляю голову, перед великим серцем я стаю на коліна». Частіше прислухайтесь до своїх чуйних сердець, намагайтесь гідно нести почесне звання «Людина».

А закінчити хочу такими рядками вірша:

Толерантне ставлення людини
Збереже планету від негод,
Розрубає мотлох павутини,
Переріже нитку перешкод.
Толерантне ставлення до всього
Збереже, врятує і спасе,
Допоможе вгледіть перемогу,
Допоможе витримати все.
Будь завжди нестримним вільнодумцем
Свої мрії пензлем розмалюй
Освіти життя яскравим сонцем
Толерантний Всесвіт побудуй!

До тебе прийшли гості

Мітинг на привітання

Гостям